

Sammanfattning av yttrande från Europeiska datatillsynsmannen om Europeiska kommissionens paket om öppna uppgifter och ett förslag till direktiv om ändring av direktiv 2003/98/EG om vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn (PSI), meddelande från kommissionen om öppna uppgifter och kommissionens beslut 2011/833/EU om vidareutnyttjande av kommissionens handlingar

(Hela texten till detta yttrande finns på engelska, franska och tyska på Europeiska datatillsynsmannens webbplats <http://www.edps.europa.eu>)

(2012/C 335/06)

1. Inledning

1.1 Bakgrund

1. Den 12 december 2011 antog kommissionen ett förslag till direktiv om ändring av direktiv 2003/98/EG om vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn (PSI) (nedan kallat förslaget) ⁽¹⁾. Förslaget är en del av paketet om öppna uppgifter där också två andra dokument som antagits samma dag ingår: i) meddelande från kommissionen med titeln "Öppna uppgifter – En drivkraft för innovation, tillväxt och öppen styrning" (nedan kallat meddelandet) ⁽²⁾ och ii) kommissionens beslut om vidareutnyttjande av kommissionens handlingar (nedan kallat beslutet) ⁽³⁾.

2. Europeiska datatillsynsmannen har inte rådfrågats i enlighet med kraven i artikel 28.2 i förordning (EG) nr 45/2001. Detta är beklagligt med tanke på den stora mängd uppgifter som eventuellt berörs av initiativet. Detta yttrande grundar sig därför på artikel 41.2 i samma förordning. Europeiska datatillsynsmannen rekommenderar att en hänvisning till detta yttrande förs in i ingressen till det instrument som antas.

1.2 Förslagets och beslutets mål och omfattning samt yttrandets fokus

3. Målet med förslaget är att aktualisera och ändra den befintliga texten i direktiv 2003/98/EG om vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn (nedan kallat PSI-direktivet).

4. PSI-direktivet syftar till att förenkla vidareutnyttjandet av information från den offentliga sektorn inom EU genom att harmonisera de grundläggande villkoren för vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn och genom att undanröja hinder för vidareutnyttjande av information på den inre marknaden. PSI-direktivet innehåller bestämmelser om icke-diskriminering, avgifter, ensamrättsavtal, öppenhet och insyn, licenser och praktiska verktyg för att göra det enklare att hitta och vidareutnyttja offentliga handlingar ⁽⁴⁾.

5. Ett av de viktiga nya målen för politiken i förslaget, vilket beskrivs i avsnitt 5.1 i meddelandet, är att införa principen om att all offentlig information som inte uttryckligen omfattas av ett av undantagen får vidareutnyttjas för kommersiella eller icke-kommersiella ändamål ⁽⁵⁾. Enligt den föreslagna ändringen av artikel 3.1 i PSI-direktivet måste medlemsstaterna i synnerhet säkerställa att handlingar som finns hos offentliga myndigheter i medlemsstaterna kan "utnyttjas för kommersiella eller icke-kommersiella ändamål".

6. Andra relevanta nya bestämmelser i förslaget är, bortsett från några undantag, att de avgifter som de offentliga myndigheterna kan ta ut för information som vidareutnyttjas begränsas till "marginalkostnaderna för kopiering och spridning" (ändrad artikel 6.1). Genom förslaget utökas dessutom också PSI-direktivet till att gälla bibliotek, arkiv, museer och universitetsbibliotek.

7. Syftet med beslutet är att fastställa regler som ska gälla för kommissionen beträffande vidareutnyttjande av dess egna handlingar.

⁽¹⁾ COM(2011) 877 final.

⁽²⁾ COM(2011) 882 final.

⁽³⁾ 2011/833/EU.

⁽⁴⁾ Se motiveringen till förslaget, avsnitt 1.

⁽⁵⁾ Se också avsnitt 3.2 sjätte stycket i motiveringen till förslaget enligt vilket åtgärder på gemenskapsnivå är nödvändiga för att "garantera" att "vidareutnyttjande" tillåts för centrala data från den offentliga sektorn i alla medlemsstater, och avsnitt 5 med rubriken "Ändring av lagstiftningen", punkt iii) i sammanfattningen av konsekvensanalysen, enligt vilket det är nödvändigt att ändra den allmänna principen för att tillgängliga handlingar ska kunna vidareutnyttjas.

8. Avsnitten 2 och 3 i yttrandet avser själva förslaget, medan avsnitt 4 innehåller en kortfattad kommentar om beslutet. I avsnitt 2 ges en allmän översikt över uppgiftsskyddsfrågorna i samband med öppna uppgifter, med utmaningar och överväganden som är viktiga referenspunkter och till stor del är avgörande för Europeiska datatillsynsmannens inställning i de mer specifika rekommendationerna i avsnitt 3.

5. Slutsatser

72. Vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn som innehåller personuppgifter kan ge betydande fördelar, men det innebär också avsevärda risker för skyddet av personuppgifter. Mot bakgrund av dessa risker rekommenderar Europeiska datatillsynsmannen att det i förslaget definieras klart och tydligt i vilka situationer och med förbehåll för vilka skyddsåtgärder det kan krävas att information som innehåller personuppgifter ska göras tillgänglig för att vidareutnyttjas. Det ska i förslaget i synnerhet

- tydligare fastställas i vilken utsträckning PSI-direktivet ska avse personuppgifter (avsnitt 3.1),
- krävas att den berörda offentliga myndigheten gör en bedömning innan information från den offentliga sektorn som innehåller personuppgifter får göras tillgänglig för att vidareutnyttjas (avsnitt 3.1),
- där det är lämpligt krävas att uppgifter helt eller delvis anonymiseras och att återidentifiering av personer och vidareutnyttjande av personuppgifter för syften som kan beröra enskilda registrerade personer uttryckligen förbjuds i licensvillkoren (avsnitten 3.2 och 3.3),
- krävas att det i licensvillkoren för att vidareutnyttja information från den offentliga sektorn alltid ska finnas en bestämmelse om uppgiftsskydd när personuppgifter behandlas (avsnitt 3.3),
- när det är nödvändigt, med hänsyn till riskerna för skyddet av personuppgifter, krävas att sökandena (genom en konsekvensbedömning av uppgiftsskyddet eller på annat sätt) visar att eventuella risker för skyddet av personuppgifter beaktas tillräckligt och att sökanden kommer att behandla uppgifterna i enlighet med tillämplig dataskyddslagstiftning (avsnitt 3.3),
- klargörs att det kan ställas villkor för vidareutnyttjande beroende på syftet med vidareutnyttjandet, i strid med den allmänna regel som tillåter vidareutnyttjande för kommersiella eller icke-kommersiella ändamål (avsnitt 3.3).

73. Europeiska datatillsynsmannen föreslår dessutom

- att man överväger att tillåta att en avgift när det är lämpligt tas ut av licensinnehavarna för förbehandling (såsom digitalisering), anonymisering och sammanslagning (avsnitt 3.5), och
- att kommissionen utarbetar ytterligare vägledning med inriktning på anonymisering och licensiering och rådfrågar artikel 29-gruppen i detta avseende (avsnitt 3.6).

Utfärdat i Bryssel den 18 april 2012.

Peter HUSTINX
Europeiska datatillsynsmannen
